Odbiornik radiowy Syrena

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:
1954 - 1959

Miejsce powstania:
Warszawa, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:
wys.: 360 mm, sze.: 580 mm, gł.: 240 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane obiektu: domena publiczna. Opis kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL (Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORAMCJE

MIM 1858/V/477

SŁOWA KLUCZOWE

analogowy, czas wolny, dźwięk, elektronika, fale radiowe, komunikacja, muzyka, nagłośnienie, odtwarzanie dźwięku, prąd, PRL, propaganda, przemysł, radio, sprzęt RTV

OPIS

Syrena to pierwszy odbiornik radiowy w całości zaprojektowany i wyprodukowany przez Zakłady Radiowe im. Marcina Kasprzaka w Warszawie (ZRK). Obsługuje częstotliwości fal w zakresie krótkim, średnim i długim. Konstrukcja ta, z pewnymi modyfikacjami, została oparta na układzie elektrycznym, produkowanego przez ZRK i dzierżoniowską Diorę, odbiornika RSZ-F Aga na licencji szwedzkiej. Rok 1954, w którym odbiornik trafił do sprzedaży, stanowi cezurę w historii radiofonii. Właśnie w tym czasie rozszerzeniu uległ technologiczny zakres działania radia, a w przekazie radiowym zaczęły pojawiać się nowe treści. W październiku zainaugurowano w Warszawie pierwszą polską stację nadającą w paśmie UKF, które niebawem miało się stać jednym ze standardów. Syrena była modelem, który jeszcze go nie obsługiwał. W ramówce Programu I Polskiego Radia pojawiła się stała audycja „Kronika sportowa" – jak się wkrótce okaże, treści sportowe staną się ważnym i stałym elementem przekazu radiowego i telewizyjnego (tak pod względem rozrywkowym, jak ekonomicznym). Pod koniec września 1954 roku na antenie Radia Wolna Europa, zbiegły z PRL oficer Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, pułkownik Józef Światło zaczął prowadzić audycję „Za kulisami bezpieki i partii", obnażającą funkcjonowanie i nadużycia reżimu komunistycznego. Informacje te wzmocniły niezadowolenie społeczne i stanowią jeden z wielu czynników, które doprowadziły do przemian politycznych w Polsce związanych z „odwilżą październikową" 1956 roku. Ich charakter wskazuje też na spore zainteresowanie słuchaczy treściami o charakterze sensacyjnym, czy kryminalnym – tendencja do dostarczania tego rodzaju treści to tabloidyzacja. Odbiornik Syrena noszący nazwę na cześć Syrenki – symbolu stolicy Polski, to zasilana sieciowo sześciolampowa superheterodyna. Posiada elektronowy wskaźnik dostrojenia oraz wbudowany głośnik magnetoelektryczny GED 20/2. Syrena była przystosowana do odbioru programu nadawanego z zastosowaniem systemu modulacji amplitudy AM. Względem Agi, całkowicie zmieniono w niej konstrukcję napędu skali, którą przemieszczono z górnej części drewnianej skrzynki do części dolnej płyty frontowej. Odbiornik posiada również skokową regulację barwy dźwięku, a sama regulacja odbywa się jednocześnie ze zmianą szerokości odbieranego pasma. To jedno z kilku rozwiązań wyróżniających pierwsze odbiorniki produkcji ZRK takie jak Stolica, Wola i Etiuda. Znakiem rozpoznawczym ZRK stało się zamknięcie filtrów pośredniej częstotliwości w kwadratowych puszkach aluminiowych, podczas gdy konkurencyjna Diora stosowała kubki okrągłe. Opracowanie: Filip Wróblewski